

Олещук М.Г.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи», Україна

Проектний менеджмент як інструмент підвищення конкурентоспроможності банку на ринку банківських послуг

На сучасному етапі розвитку економіки глобалізаційні явища стали поштовхом до значних змін в світовому банківському секторі. В останній рік в світі спостерігається односпрямована тенденція до зменшення кількості банків, переходу їх на вузькоспеціалізовані при збільшенні рівня капіталізації, підвищення якості певного спектра послуг, стрімкого розвитку технологій, швидкого пристосуватися до зовнішніх умов з максимальною користю для себе. Це пояснюється тим, що банки змушені працювати в більш жорстких умовах конкуренції, що склалася в даному сегменті ринку, і намагаються утримати вже існуючих клієнтів, завоювати потенційних. Одними з головних напрямків підвищення конкурентоспроможності банку є:

- підвищення рівня доступності до банківських послуг;
- зниження вартості банківських послуг;
- підвищення якості послуг;
- підвищення рівня гарантій отримання вигоди (прибутку) від банківської послуги та ін.

На сьогодні отримання конкурентних переваг за рахунок зниження вартості банківських послуг банкам дуже важко, адже собівартість коштів, які залучаються, мають достатньо високу ціну, а працювати банки в точці беззбитковості не бажають, так як рівень ризику стає максимальним. Поряд з цим використання методу підвищення рівня доступності до банківських послуг банки неохоче використовують, так як ризик неотримання вигоди від продажу послуги дуже великі.

Тому банки в першу чергу звертаються до внутрішніх резервів – при підвищенні якості послуг рівень ризику не збільшується, а банк має можливість отримати додаткові прибутки від продажу більшої кількості послуг. На нашу думку, одним із ефективних способів підвищення конкурентоспроможності банківських послуг є впровадження проектного менеджменту.

Розглянувши діяльність банків України в 2009–2010 роках можна зробити висновок, що вони почали займатися впровадженням проектів з управління інформаційними технологіями. Якщо проаналізувати впровадження проектів до кризи (2006–2007 роки), то ця закономірність кардинально змінилася: проекти, пов'язані з просуванням банківського продукту замінили проекти, пов'язані з поліпшенням якості обслуговування клієнтів банку за допомогою використання ІТ-технологій. Така закономірність добре пояснюється: після кризи багато банків переглянули свою стратегію (у кого вона була) з максимізації прибутку і мінімізації витрат до утримання пріоритетних позицій в банківському секторі. Впровадження ІТ-технологій дозволяє домогтися певних економічних результатів не тільки за рахунок оптимізації структури клієнтської бази, доходів і витрат банку, а й за рахунок адекватного управління ризиками. Для розрахунку ефективності впровадження даних проектів можна використовувати показник «зростання інформованості з ризик-факторів» (з англ. «risk awareness growth»). Поступове підвищення поінформованості керівництва щодо чинників і видів ризиків призводить до поліпшення якості управління, що в свою чергу прямолінійно впливає на підвищення якості обслуговування клієнтів, так як знижується ризик неповернення залучених клієнтських коштів і прогнозування ризиковості інвестицій допоможе збільшити доходи вкладників. Але впровадження ІТ-технологій в банку може призвести і до негативних наслідків – ймовірність настання конфлікту між акціонерами банку і виконавчим менеджментом підвищується, так як

новітні технології забезпечують всеосяжний облік і контроль, в чому можуть бути не зацікавлені деякі групи менеджерів і акціонерів.

Дуже важливо, щоб до впровадження систем ІТ-технологій (будь-яка комплексна банківська система управлінської інформації включає блок інформації за ризиками) у банку повинні бути розроблені, узгоджені та затверджені єдині «правила гри» - система внутрішньобанківських нормативних документів, що визначає всі взаємини структурних підрозділів і керівництва у процесі формування управлінської інформації та напрямках інформаційних потоків.

У процесі впровадження нової системи проектного менеджменту підвищення якості банківських послуг, може виникнути проблема раціоналізації організаційної структури, тобто перерозподіл обов'язків серед вищого менеджменту, а якщо різні менеджери представляють різні групи акціонерів, то може скластися ситуація, що веде до конфлікту між акціонерами. Досить часто такі конфлікти знаходять вираження опосередковано через конфлікти серед вищої управлінської ланки.

Підводячи підсумки можна сказати, що проектний менеджмент, в період підвищення конкурентоспроможності банку на ринку банківських послуг, забезпечує ефективність стратегії росту, організаційної структури та ефективного обліку витрат діяльності банку, який допомагає утриматися на ринку та отримати додатковий дохід від підвищення якості обслуговування та зниження ризику отримання збитків. При цьому раціональне об'єднання сучасних тенденцій проектного менеджменту і повсякденній діяльності банку може дати не тільки позитивний результат, але і підвищити ефективність банківського сектора України в цілому.

Олещук, М.Г. Проектний менеджмент як інструмент підвищення конкурентоспроможності банку на ринку банківських послуг [Текст] / М.Г. Олещук // Матеріали за 6-я международная научна практична конференция «Поглед върху световната наука». Т.1. Икономики. – София : Бял ГРАД-БГ, 2010. - С. 15-17.